

усъвършенстването на единъ електрически, чрезъ тръби, усиленъ органъ (elektrische Verstärkergröhrenorgel). До сега е построилъ такъвъ съ четири регистри. Новиятъ инструментъ показва едно голѣмо повишение на изразните възможности, а регистрите му сѫ замѣнени съ опростени приспособления, така че, на този органъ—следъ нѣколко упражнения, може да свири всѣки, знаещъ да свири на клавиши инструменти.

Магистъръ арциумъ, лат. *magister artium* — свободенъ художникъ, майсторъ на свободните изкуства.

Магнификатъ, лат. *magnificat* — въ католическата църква, хвалебна пѣсень — химнъ (въ осемтѣ църковни гласове) — наречена така по думитѣ на евангелиста Лука 1, 46—55: „*Magnificat anima mea Dominum*” — „Величае душата ми Господа”, — която се пѣе на Вечерната. Въ протестантската църква е също въ употреба, като една отъ трите хвалебни пѣсни отъ „*Cantica majora*”.

Мадеръ, Раулъ — *Mader, Raoul* — оперетенъ компонистъ, род. 25 юни 1856 въ Пресбургъ, училъ въ Виенската консерватория, преподавателъ въ музик. академия и диригентъ въ операта на Буда-Пеща, писалъ една опера „*Бѣглецъ*” (1891) и нѣколко оперети — съ унгарски и иѣмски текстове: „Гарнизонското момиче” (1904), „Примадона” (1900), „Блаженствъ Винченсъ”, „Бѣлиятъ орелъ” (1917) и др.

Мадетоя, Леви — *Madetoja, Leevi* — талантливъ финландски компонистъ, род. 17 февр. 1887 въ Оулу, училъ въ Хелзингфорсия музикалъ институтъ при Сибелиусъ, после при Д'Еди въ Парижъ и Робертъ Фуксъ въ Виена; диригентъ въ Хелзингфорсъ и Виипури, отъ 1916 — преподавателъ въ Хелзингфорската академия, и членъ на директориума. Творби: 3 симфонии, 2 симфонични поеми, увертиори, една рапсодия — за оркестъръ, лирическа сюита за чесо-соло, сонатини за цигулка и пиано, нѣколко голѣми вокални творби съ оркестъръ, хорове — за мажки и смѣсени гласове, клавири и цигулкови нѣща, пѣсни и две опери „*Pohjalaisia*” и „*Великденски вести*тель”.

Маджини, Джовани Паоло — *Madjini, Giovanni Paolo* — прочутъ майсторъ за правене на цигулки въ Бреския, род. 25 авг. 1580 въ Ботичини, умр. 1640 — прославилъ се чрезъ прекрасните си струнни инструменти: цигулки, виоли, чели и особено съ контрабасъ си, които сѫ ценѣли наравно съ тѣзи на Страдивари и Гварнери.

Маджолате, ит. *maggiolate* — майска пѣсень за празнищетѣ при настжването на пролѣтта — любовна пѣсень, серенада.

Маджоре, ит. *maggiore* — буквально — „по-голѣмъ”, означава: 1) твърдъ, маджоренъ (*dur*) акордъ или маджорна тоналностъ; 2) като предписание върху частъ отъ една, намираща се въ миньорна тоналностъ, писеа (трио въ маршове, танци, ронда или пѣкъ вариации), означава, че тази частъ се намира въ паралелната, мажорна на главната (*moll*) тоналностъ, въ която стои композицията, и обратно — следъ една, въ *moll* триоподобна частъ — възвръщането въ главната маджорна тоналностъ.

Мадригалъ, ит. *mandriale, madrigale*, фр. *madrigale* — отъ итал. *mandra* стадо = пѣсень — овчарска или любовна; име на лирическите пѣсни на провансалските трубадури презъ XIV в. въ свободна форма, пренесени въ Италия и Германия, като постепенно идилично-овчарския имъ характеръ се измѣня, преминавайки въ поучителенъ и, даже, подигравателенъ. Въ музиката М. преминава въ XV в. като е ималъ двучастия форма — съ припѣвъ. Това сѫ били многогласни (2—7 гласа) пѣсни за единъ соло-глъсъ — съ съпроводни гласове или инструменти. Презъ XVI в. се явява М. *a cappella* (безъ инструменталъ съпроводъ), а въ XVII в. той взема видъ на хорова пѣсень — най-често за 5 гласа, които често сѫ били изпълнявани и отъ инструменти — отчасти или напълно. И въ последния случай (при това пълно замѣстване на гласовете съ инструменти) нѣкои историци виждатъ началото на свѣтския камерно-музикаленъ стиль. Втората половина на XVII ст. се явява на животъ пакъ М. за единъ гласъ, съ цифрованъ генералбасъ (гл. т.).

Мадригалъ-сосасти, анг. *madrigal-society* — име на основаното презъ